

VILNIAUS KOMUNALINIŲ PASLAUGŲ MOKYKLOS BENDRUOMENĖS ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus komunalinių paslaugų mokyklos (toliau - Mokykla) bendruomenės etikos kodeksas (toliau - MBEK) įtvirtina Mokyklos mokytojų, administracijos, kitų darbuotojų ir mokinių (toliau - Mokyklos bendruomenė) atsparumo korupcijai, kitus veiklos vertybinius principus, dalykinio elgesio nuostatas, kurių laikytis įsipareigoja visi Mokyklos bendruomenės nariai. MBEK skatina pasitikėjimu grįstą elgesio kultūrą, skaidrius ir atvirus santykius, kuriuose vengiama viešų ir privačių interesų konfliktų, neleistinų paslaugų teikimo, priėmimo atvejų, kitų teisiškai abejotinų situacijų, apsaugo darbuotojus nuo tarnybinių, administracinių ir kitų nusižengimų.

2. MBEK papildo mokytojų, kitų darbuotojų, mokinių, mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Mokyklos įstatuose, Mokyklos darbo tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose teisės aktuose, reglamentuoja dalykinio elgesio nuostatas ir elgesio normas, kurių tiesiogiai nenustato Lietuvos Respublikos teisės aktai, darbo sutartys ir vidaus tvarkos dokumentai.

II SKYRIUS PAGRINDINĖS SĄVOKOS

3. Etikos kodekse vartojamos pagrindinės sąvokos:

3.1. **Etika** – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

3.2. **Moralė** – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

3.3. **Mokyklos bendruomenė** – mokyklos mokytojai, administracija, mokiniai, kiti darbuotojai.

3.4. **Mokytojų ir darbuotojų etika** – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

3.5. **Etiškas sprendimas** – geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamos vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

3.6. **Etikos problema** – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiantis etikos normas.

3.7. **Etikos normų pažeidimas** – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų PEK dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

3.8. **Privatus darbuotojo interesas** – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas, galintis turėti įtakos sprendimams atliekant tarnybines pareigas.

3.9. **Interesų konfliktas** – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir dalyvauja sprendimų priėmime bei priima sprendimus susijusius su jo privačiais interesais.

3.10. **Viešieji visuomenės (valstybės) interesai** – visuomenės (valstybės) suinteresuotumas. Visuomenė tikisi, kad darbuotojas į darbą žiūrės kaip į pašaukimą.

3.11. **Kompetencija** – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

3.12. **Korupcija** – bet koks asmenų, dirbančių Mokykloje elgesys, neatitinkantis jiems suteiktų įgaliojimų ar teisės aktuose numatytų elgesio standartų, ar tokio elgesio skatinimas, siekiant naudoti sau ar kitiems asmenims, taip pakenkiant piliečių ir valstybės interesams.

3.13. **Vertybė** – idėjos ir įsitikinimai formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

3.14. **Tolerancija** – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

III SKYRIUS

MOKYKLOS BENDRUOMENĖS ETIKOS KODEKSO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. MBEK paskirtis – padėti mokyklos bendruomenei suprasti etiško elgesio normas ir padėti spręsti problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešame gyvenime, nubrėžti tolerancijos ribas Mokyklos narių tarpusavio santykiuose, išryškinti akademinės etikos požiūriu teisingą elgesį.

5. MBEK tikslas – puoselėti mokyklos bendruomenės narių santykius, saugančius žmogiškąją vertę ir orumą, kurti demokratišką, pasitikėjimą bei kūrybiškumą skatinančią atmosferą Mokykloje. Didinti visuomenės pasitikėjimą Mokyklos veikla, užtikrinant, kad vykdoma Mokyklos veikla ir elgsena atitiktų teisės aktų reikalavimus, aukštus antikorporcinio elgesio ir skaidrumo standartus.

6. MBEK uždaviniai:

6.1. sutelkti Mokyklos bendruomenę pripažinti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias vertybes: pagarbą žmogui, teisingumą, saugumą, sąžiningumą, demokratiškumą, toleranciją, profesinę bei pilietinę atsakomybę;

6.2. užtikrinti, kad visų Mokyklos bendruomenės narių tarpusavio santykiai būtų pagrįsti tolerancijos ir pagarbos vienu kitiems principais;

6.3. išryškinti tolerancijos ribas mokytojų ir kitų darbuotojų tarpusavio santykiuose, bendraujant su mokiniais nustatyti etikos požiūriu teisingą elgesį;

6.4. skatinti Mokyklos bendruomenę svarstyti, diskutuoti etiniais klausimais, etinį aspektą laikyti svarbia bet kurio klausimo sprendimo dalimi;

6.5. padėti Mokyklos bendruomenės nariams vertinti ir spręsti konkrečius etinio pobūdžio klausimus bei vykdyti neetiško elgesio prevenciją.

IV SKYRIUS

PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI IR ĮSIPAREIGOJIMAI

7. Mokyklos bendruomenės nariai vadovaujasi šiais pagrindiniais elgesio ir veiklos principais:

7.1. pagarbos – laikytis žmogaus teisių, jo teisių ir laisvių, apibrėžtų Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų, teismų sprendimų reikalavimų vykdymo bei visų patvirtintų Mokyklos direktoriaus vidaus tvarkų, taisyklių, norminių vidaus dokumentų;

7.2. teisingumo ir nešališkumo – nediskriminuoti jokio asmens ar visuomenės grupės tautybės, rasės, lyties, amžiaus, kalbos, negalios, socialinės padėties, religinių įsitikinimų, politinių pažiūrų, nuomonės, įsitikinimų pagrindu. Neturėti išankstinio nusistatymo priimančiam sprendimui, nedemonstruoti savo simpatijų ar antipatijų ir išskirtinio dėmesio atskiriems asmenims ar jų grupėms. Konfliktinėse situacijose elgtis nešališkai, išklausti abiejų pusių argumentus ir ieškoti objektyvaus sprendimo. Vadovautis visų asmenų lygybės prieš įstatymą principu;

7.3. atsakomybės – asmeniškai atsakyti už savo sprendimų ar veiklos rezultatų pasekmes, trumpalaikių ar ilgalaikių pareiginių tikslų neįgyvendinimą. Prisiimti dalį atsakomybės už kolegialiai priimamą sprendimą.

7.4. padarumo ir sąžiningumo – savo pareigas eiti nepriekaištingai ir saugoti nepriekaištingą darbuotojo reputaciją. Atlikti savo pareigas vadovaujantis socialiai orientuotomis etiško elgesio normomis. Nesinaudoti kito asmens klaidomis ar nežinojimu. Nedalyvauti neteisėtuose sandoriuose ar susirinkimuose;

7.5. skaidrumo ir viešumo – užtikrinti teisės aktų nustatytą savo veiksmų ir sprendimų viešumą, prireikus pateikti savo sprendimų priėmimo motyvus. Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis teikti reikiamą informaciją kitiems darbuotojams ir asmenims.

8. Bendruomenės narių santykiai grindžiami viešumu, draugiškumu ir geranoriškumu.

9. Ginčytinas problemas spręsti tarpusavyje, o neišsprendus ginčo kreiptis į Mokyklos Etikos komisiją.

10. Gerbti ir aktyviai prisidėti, puoselėjant esamas ir kuriant naujas bendruomenės tradicijas.

11. Mokyklos administracija, pedagogai ir personalas turi būti atsakingi už sklandų Mokyklos darbą, savo veikloje vadovautis bendruomenės interesais, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto.

V SKYRIUS

PAGRINDINĖS MOKYKLOS VADOVO, ADMINISTRACIJOS ETIKOS NUOSTATOS

12. Mokyklos vadovas ir administracija prisiima atsakomybę ir įsipareigoja kurti antikorupcinę aplinką, pagrįstą pagarba savo Mokyklos darbuotojams ir kitiems asmenims. Vadovaujasi nulinės tolerancijos korupcijai principu – netoleruodami korupcijos pasireiškimo jokiomis formomis (interesų konflikto, kyšininkavimo, neetiško elgesio, nepotizmo, neteisėto atlygio, piktnaudžiavimo ar kitų korupcinio pobūdžio veikų, kur būtų siekiama naudos sau ar kitiems asmenims).

13. Mokyklos vadovas užtikrina priimamų sprendimų ir veiksmų viešumą ir, jei reikia, pateikia priimamų sprendimų motyvus.

14. Teikia reikiamą informaciją pavaldiems darbuotojams ar kitiems bendruomenės nariams (apie darbuotojų pareigas, teises, galimus padarinius ir kt.).

15. Teisingai, tolygiai paskirsto darbą ar atskiras užduotis pavaldiniams.

16. Teisingai, išsamiai nagrinėja pavaldžių darbuotojų ar mokinių pasiūlymus, geba teisingai ir taktiškai atmesti neteisėtus prašymus.

17. Nesinaudoja asmeniniais tikslais Mokyklos nuosavybe ar materialiniais bei finansiniais resursais.

18. Naudoja suteiktas galias ginti bendruomenės interesus.

19. Nesinaudoja tarnybine padėtimi siekiant paveikti pavaldžius/nepavaldžius asmenis, priimant sau, savo šeimos nariams, draugams, artimiesiems palankų sprendimą.

20. Užtikrina, kad visi viešieji pirkimai būtų vykdomi skaidriai, laikantis lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio prižinimo, proporcingumo ir nešališkumo reikalavimų, racionaliai naudojant Mokyklos lėšas.

VI SKYRIUS

PAGRINDINĖS MOKYTOJŲ, PROFESIJOS MOKYTOJŲ ETIKOS NUOSTATOS

21. Objektyviai, remiantis pagrįstais kriterijais, vertina kitų darbus ir pastangas, atskleidžia nepanaudotas galimybes, kolegiškai pataria ir padeda vieni kitiems.

22. Siekia aukštesnės kompetencijos pedagoginiame darbe, domisi savo srities mokslo naujovėmis.

23. Puoselėja pagarbius santykius su kiekvienu bendruomenės nariu bei su valdymo, savivaldos institucijomis.

24. Objektyviai ir teisingai vertina mokinių žinias.

25. Supranta, jog akademinę etiką pažeidžia:

25.1. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems mokytojams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos;

25.2. mokytojo nepagarbus atsiliepimas apie kolegos pedagoginius gebėjimus, asmenines savybes;

25.3. kai paviešinama ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie kolegas, Mokyklą;

- 25.4. kai toleruojamas akademinis nesąžiningumas;
- 25.5. sutelkiant kvalifikacinę kategoriją, apdovanojimą ar teikiant apdovanojimą, atliekant kolegijos veiklos vertinimą, turi būti remiamasi tik dalykišku darbo vertinimu bei profesinėmis pretendentų savybėmis, o ne asmeniniu ar politiniu aspektu;
- 25.6. atsiradus tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai. Išklausti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo.
26. Supranta, jog akademinė laisvei prieštarauja:
- 26.1. nepakantumas kitokiai mokinių ar kolegų nuomonei bei argumentuotai kritikai;
- 26.2. teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus ignoravimas;
- 26.3. mokytojų ir mokinių tėvų išsakomos nuomonės apie priimamus reikšmingus bendruomenei sprendinius, sąmoningas ribojimas arba ignoravimas;
- 26.4. asmeninio pobūdžio informacijos iš mokytojų, mokinių grupių diskusijų naudojimas kaip mokymo ar tyrimo medžiagos.
27. Tausoja ir atsakingai naudoja Mokyklos turtą, mokymo priemones, taupiai naudoja valstybės, rėmėjų lėšas vykdant įstaigos tikslus, uždavinius ir priimtus įsipareigojimus.
28. Šią nuostatą pažeidžia:
- 28.1. Mokyklos materialinių bei finansinių išteklių naudojimas politinei veiklai, privačiam verslui ar asmeninių poreikių tenkinimui;
- 28.2. piktnaudžiavimas Mokyklos ištekliais vykdant projektus;
- 28.3. mokyklos nuosavybės niokojimas – dėl piktavališkumo arba dėl aplaidumo.
29. Privalo aiškiai pasakyti ir savo elgesiu parodyti, kad netoleruoja korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos.

VII SKYRIUS

PAGRINDINĖS MOKINIŲ ETIKOS NUOSTATOS

30. Išlaikyti akademinę rimtį pamokų metu.
31. Mokinių tarpusavio santykiai grindžiami kolegialumo, draugiškumo, sąžiningumo, tolerancijos ir solidarumo principais, orientuotais į mokymo proceso kokybę ir akademinės atmosferos užtikrinimą. Pertraukų metu elgtis kultūringai, mandagiai, saugiai.
32. Mokykloje ir jos teritorijoje nerūkyti, nevertoti alkoholio, narkotikų, psichotropinių medžiagų ir kitų kvaišalų, nežaisti azartinių žaidimų, nesikeikti, nešiukšlinti.
33. Neaptarinėti, neviešinti konfidencialios informacijos apie kitus mokinius, mokyklos bendruomenės narius.
34. Nesuteikti pagalbos kitiems asmenims, atliekantiems nesąžiningą akademinį veiksmą: plagijuojantiems, sukčiaujantiems arba padirbinėjantiems.
35. Mokyklos mokomąją ir kompiuterinę įrangą, bibliotekos ir medžiaginius išteklius naudoti atsakingai ir pagal paskirtį. Saugoti Mokyklos turtą.
36. Mokiniams, bendraudamas su kitais mokiniais, įsipareigoja:
- 36.1. gerbti kitą mokinių nuomonę, pastabas reikšti korektiškai;
- 36.2. tolerantiškai vertinti kitų mokinių asmenines savybes.
37. Su Mokyklos vadovu, administracija, mokytojais, profesijos mokytojais ir kitu personalu elgtis pagarbiai, dalykiškai, bendrauti korektiškai, vykdyti jų teisėtus nurodymus, pasiliekant teisę turėti savo nuomonę visais klausimais ir ją taktiškai reikšti.

VIII SKYRIUS

PAGRINDINĖS PERSONALO DARBUOTOJŲ ETIKOS NUOSTATOS

38. Mokyklos personalas supranta, kad darbo etiką pažeidžia:
- 38.1. netaktiškas elgesys su kolegomis, mokytojais, profesijos mokytojais, mokiniais;
- 38.2. dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, eskaluojami smulkmeniškai konfliktai ir intrigos;
- 38.3. nepagarbus atsiliepimas apie kolegijos darbą ar asmenines savybes;

38.4. kai paviešinama ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie kolegas, Mokyklą;

38.5. pasinaudojimas pareigomis siekiant gauti neteisėtų pajamų sau ir kitiems asmenims arba dėl kitokių paskatų, kaip savivaliavimas.

39. Atsiradus tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai. Išklausti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo.

40. Tausoti ir atsakingai naudoti Mokyklos turta, medžiaginius išteklius, vykdant Mokyklos tikslus, uždavinius ir prisiimtus įsipareigojimus.

41. Privalo aiškiai pasakyti ir savo elgesiu parodyti, kad netoleruoja korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos.

IX SKYRIUS PAGRINDINĖS MOKINIŲ, TĖVŲ (GLOBĖJŲ. RŪPINTOJŲ) ETIKOS NUOSTATOS

42. Aktyviai palaikyti Mokyklos siekius, garbingai atsiliepti, etiškai bei mandagiai elgtis Mokykloje, juose vykstančiuose renginiuose.

43. Būti nešališkiems ir neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo vertinant Mokyklos veiklą, mokytojų kompetencijas, administracijos darbą.

44. Nepakenkti Mokyklos reputacijai ir bendriesiems interesams vykdant bet kokią veiklą ir pagal galimybes prisidėti prie Mokyklos keliamų tikslų įgyvendinimo.

45. Būti tolerantiškiems nuomonėms ir įsitikinimams, pagarbiai elgtis su Mokyklos bendruomenės nariais ir kitais asmenimis.

46. Skatinti palankią santykių atmosferą klasės (grupės) tėvų (globėjų, rūpintojų) kolektyve, savitarpio pasitikėjimą, nešmeižti, neapkalbinėti, neįžeidinėti, nedemonstruoti neigiamų emocijų.

47. Objektyviai vertinti Mokyklos bendruomenės narių ir ugdytinių ugdymo(-si) pasiekimus, veiklą ir elgesį.

X SKYRIUS ETIKOS KODEKSO PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

48. MBEK projektas turi būti svarstomas viešai, priimtas kaip įsipareigojimas, o ne įpareigojimas.

49. Mokyklos bendruomenė įsipareigoja gerbti MBEK ir rūpintis jo veiksmingumu.

50. MBEK priežiūrą atlieka Mokyklos direktoriaus įsakymu sudaryta Mokyklos bendruomenės etikos kodekso priežiūros komisija (toliau - Etikos komisija), vadovaudamasi Mokyklos bendruomenės etikos kodeksu ir Etikos komisijos darbo reglamentu.

51. Etikos komisija sudaroma iš 5 bendruomenės narių, išrinktų Visuotiniame mokyklos darbuotojų susirinkime.

52. Etikos komisijos sudėtis viešinama Mokyklos interneto puslapyje.

53. Etikos komisijos narių kadencijos trukmė – treji metai. Etikos komisijos nariais galima būti ne ilgiau kaip dvi kadencijas iš eilės.

54. Etikos komisijos penkis narius trejiems metams tvirtina Mokyklos direktorius.

55. Etikos komisija dirba vadovaudamasi MBEK, kurį tvirtina Mokyklos direktorius.

56. Etikos komisijos veiklos forma yra posėdžiai, pasitarimai, kurie gali vykti tiesioginiu ir (arba) nuotoliniu būdu, ir kitos veiklos formos, reikalingos Etikos komisijos funkcijoms atlikti.

57. Karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio (ekstremali temperatūra, gaisras, potvynis. pūga ir kt.), keliančio pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei, (toliau - ypatingos aplinkybės) laikotarpiu Etikos komisija funkcijas gali vykdyti nuotoliniu būdu. Etikos komisija turi susitarti, kaip fiksuojami jos sprendimai, jei posėdis vyksta nuotoliniu būdu.

58. Etikos komisijos posėdžiai, pasitarimai šaukiami gavus prašymą arba siekiant inicijuoti MBEK papildymus ar pakeitimus.

59. Etikos komisijos posėdžius, pasitarimus šaukia ir jiems vadovauja Etikos komisijos pirmininkas. Jeigu gautas prašymas susijęs su Etikos komisijos pirmininku, posėdį šaukia ir jam vadovauja Etikos komisijos pirmininko pavaduotojas (Etikos komisijos pirmininku ar pavaduotoju negali būti administracijos atstovas).

60. Etikos komisijos posėdžiai teisėti, jei juose dalyvauja ne mažiau kaip 3 Etikos komisijos nariai. Nedalyvaujant pirmininkui, komisijai vadovauja pirmininko pavaduotojas.

61. Komisijos posėdžiai gali būti neprotokoluojami. Jei protokolas nerašomas, sprendimą pasirašo visi posėdyje dalyvavę Etikos komisijos nariai.

62. Etikos komisijos sprendimai priimami paprasta balsų dauguma. Jei posėdyje dalyvaujančių Etikos komisijos narių balsai pasiskirsto po lygiai, Komisijos pirmininko balsas yra lemiamas.

63. Pranešimai dėl galimų MBEK nuostatų pažeidimo teikiami Etikos komisijos pirmininkui raštu. Priimami svarstyti tik aiškiai motyvuoti ir pasirašyti prašymai. Prašymus registruoja Etikos komisijos pirmininkas. Anoniminiai prašymai nesvarstomi.

64. Mokyklos bendruomenės narys, dėl kurio gautas pranešimas, yra informuojamas apie pranešimo turinį ir pateikia raštu paaiškinimus per 5 darbo dienas nuo jo informavimo dienos. Paaiškinimo pateikimo Etikos komisijai terminas Etikos komisijos narių sprendimu gali būti pratęstas dėl svarbių priežasčių, nustatytų bendru Etikos komisijos narių sutarimu.

65. Etikos komisija turi teisę priimti sprendimą, jeigu bendruomenės narys, dėl kurio gautas pranešimas, atsisako pateikti/nepateikia paaiškinimų per nustatytą laiką.

66. Mokyklos bendruomenės narys, dėl kurio gautas pranešimas, turi teisę dalyvauti Etikos komisijos posėdyje, kuriame svarstomas su juo susijęs pranešimas.

67. Etikos komisijos nariai privalo laikytis konfidencialumo ir neatskleisti tiriamos medžiagos ir/ar informacijos apie įvykį, kol nepriimtas sprendimas.

68. Etikos komisija privalo išnagrinėti gautą prašymą, priimti sprendimą ir raštu (pasirašytu Etikos komisijos pirmininko) atsakyti prašymą pateikusiam asmeniui ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos. Etikos komisija prašymo išnagrinėjimo terminą gali pratęsti motyvuotu sprendimu.

XI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

69. Priimtas MBEK paskelbiamas viešai (internetinėje svetainėje, skelbimų lentoje).

70. Kiekvienas Mokyklos bendruomenės narys įsipareigoja vadovautis šiuo MBEK savo veikloje.

71. MBEK negali numatyti visų nepagarbos pripažintoms bendražmogiškoms vertybėms atvejų, todėl Etikos komisija, nagrinėdama konkrečius prašymus dėl nederamo elgesio MBEK nenumatytais atvejais, turi spręsti, ar konkretus poelgis nesuderinamas su profesinės etikos vertybėmis, ar gali būti toleruojamas.

PRITARTA

Mokyklos tarybos (savivaldos institucijos)

2022 m. vasario 7 d. protokoliniu nutarimu (Nr. V1-2)

Mokyklos darbo tarybos

2022 m. vasario 7 d. protokoliniu nutarimu (Nr. DTP5)